

50 ANYS

MEMÒRIA I HOMENATGE A LA RESISTÈNCIA ANTIFRANQUISTA

El pròxim 27 de setembre es compleixen 50 anys dels últims afusellaments del franquisme, que amb eixe crim va meréixer el definitiu aïllament i condemna internacionals.

Sempre, però sobretot en aquestes dates, es fa necessari el record, el reconeixement i l'homenatge a aquells cinc joves que van entregar la seua vida per la llibertat quan apenas li quedaven al dictador uns mesos de vida.

És cert que alguna cosa ha canviat des de llavors: la promulgació de la Llei de Memòria Democràtica de 2022 va propiciar avanços respecte a la de Memòria Històrica de 2007 encara que, al nostre parer, continua havent-hi bastants insuficiències que sense descurar-nos en el temps hem de continuar corregint. Un dels aspectes notables de l'última de les Lleis citades és el reconeixement del seu dret “a la reparació moral i a la recuperació de la seua memòria personal, familiar i col·lectiva”. En un intent per impugnar-la, les Corts Valencianes –amb la majoria absoluta de PP-VOX- van aprovar en 2024 l'anomenada Llei de Concòrdia de la Comunitat Valenciana, una Norma en la qual, com és habitual en la dreta i extrema dreta quan es parla de la dictadura franquista, s'equiparava vergonyosament a víctimes i botxins. Afortunadament, el Tribunal Constitucional ha admés la demanda del Govern progressista de coalició contra la citada llei, que no era sinó una burla, una palada més de terra sobre els milers d'assassinats en la dictadura. No podem oblidar que continuem sent el segon país del món amb més desapareguts en les fosses comunes.

Considerem que és necessari rescatar la memòria d'aquell temps per a entendre-ho amb justícia. Els últims anys de la dictadura no van ser una agonia blana, com se sol dir quan parlem dels últims anys del franquisme. Va continuar sent una època de repressió que mai va cessar, com bé demostren els fets que commemorem en aquesta convocatòria de memòria i homenatge. Però va haver-hi més, molts més esdeveniments que tenien a veure amb aquella repressió: van morir manifestants per demanar habitatge, treball i salaris dignes, democràcia, llibertat sindical i política... Es van decretar estats d'excepció, assassinats amb la falsa cobertura de judicis absolutament il·legals, milers de detencions, la tortura era pràctica habitual en comissaries i casernes, els torturadors eren prestigiosos herois del Règim que, paradoxalment i com una burla a la democràcia recentment estrenada, els successius governs de la democràcia van continuar condecorant i premiant amb ascensos en l'escalafó de les forces de seguretat de l'Estat.

Lluitar contra la dictadura franquista era, fins i tot ja quasi en la seua final, mirar de cara a la mort. Cap llibertat ni garantia democràtica protegien als qui s'enfrontaven a ella. Sentenciats a la pena capital abans de ser “jutjats” aquests cinc joves antifranquistes, amb poc més de vint anys, ho sabien. I malgrat això, Xosé Humberto Baena Alonso, José Luis Sánchez Bravo, Ramón García Sanz, Ángel Otaegi i Juan Paredes-Txiki, no van cessar en eixa lluita. Xosé Humberto Baena començava la seua carta de comiat amb una serenitat esgarrifosa: “Papa, mama: m'afusellaran demà...”; o va poder Txiki dedicar als seus germans xicotets, en el revers d'una fotografia, les paraules del Che que

figuren en el seu epitafi: “Demà quan jo falte, no em vingueu a plorar. Mai estaré sota terra, soc vent de llibertat”.

Pensem que commemorar la data del 27 de setembre de 1975 és recordar i retre homenatge, en les figures dels cinc joves assassinats, a totes aquelles persones, bastants d'elles afortunadament encara vives, que -amb les diferències polítiques i ideològiques que entre les unes i les altres existien- van lluitar amb generositat contra la dictadura i van obrir pas a les llibertats al nostre país pagant, a vegades, per no dir sempre, un preu molt alt.

Per tot això, Acció Ciutadana contra la impunitat del franquisme i el col·lectiu Al Alba, estem organitzant per al divendres 26 de setembre de 2025, un acte públic de memòria i homenatge als qui van lluitar, moltes vegades fins a deixar-se la vida en l'obstinació, per les llibertats que tant han costat i continua costant aconseguir després dels cinquanta anys de la mort del dictador Francisco Franco.

Us convidem a sumar-vos a aquesta iniciativa i col·laborar en la seua realització

València, maig de 2025

Col·lectiu Al Alba i Acció Ciutadana contra la impunitat del franquisme.

ACCIÓN CIUDADANA
CONTRA LA
IMPUNITAT DEL
FRANQUISME

PLATAFORMA de
SUPPORT a la
QUERRELLA
ARGENTINA
País Valencià

